

2014-cü ildə Dövlət Mülki Aviasiya Administrasiyasının fəaliyyəti barədə HESABAT

2007-ci ildən fəaliyyətə başlamış Dövlət Mülki Aviasiya Administrasiyasının (DMAA) vəzifələri və hüquqları Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 20 aprel 2007-ci il tarixli 565 sayılı Fərmanı ilə təsdiq edilmiş Əsasnamə ilə müəyyən edilib.

Fəaliyyət istiqamətlərinə uyğun olaraq DMAA 2014-cü il ərzində Mülki aviasiya sahəsinin beynəlxalq təşkilatları, xarici dövlətlərin aviasiya orqanları, mülki aviasiya subyektləri və Azərbaycan Respublikasının mərkəzi icra hakimiyyəti orqanları və əsas etibarilə Azərbaycan Respublikasının Xarici İşlər Nazirliyi ilə sıx əməkdaşlıq edərək müəyyən iş aparıb:

- Avropa Mülki Aviasiya Konfransının (ECAC) və Beynəlxalq Mülki Aviasiya Təşkilatının (ICAO) müşavirələrində iştirak edilmişdir;

- 2014-cü ilin mart ayında Amerika Birləşmiş Ştatlarının Federal Aviasiya Administrasiyası (FAA) tərəfindən dövlətimizə uçuşların təhlükəsizliyi sahəsində 1-ci dərəcə verilib;

- mülki aviasiya sahəsinə aid olan Monreal Konvensiyasına qoşulmuşuq;

- 19 may 2014-cü il, Hanoy şəhəri – Vyetnam aviasiya hakimiyyətinin nümayəndə heyəti ilə danışıqlar. Danışıqların gedişində Azərbaycan Respublikası ilə Vyetnam Sosialist Respublikası arasında müntəzəm uçuşların başlanması üçün imkanlar açan Qarşılıqlı anlaşma haqqında Memorandum razılaşdırılıb və imzalanıb;

- 09-10 aprel 2014-cü il, Bakı - Azərbaycan Respublikası və Serbiya Respublikasının mülki aviasiya administrasiyalarının nümayəndə heyətləri arasında danışıqlar keçirilib. Danışıqlar iki ölkə arasında ticarət-iqtisadi əməkdaşlıq üzrə Hökumətlərarası Komissiyanın 04 mart 2014-cü il tarixli iclas Protokoluna uyğun olaraq təşkil edilib. Danışıqların nəticələri üzrə nümayəndə heyətlərinin rəhbərləri tərəfindən ölkələrimiz arasında müntəzəm sərnişin və yük reyslərinin yerinə yetirilməsi üçün əsas olacaq Protokol imzalamışlar;

- 2014-cü ilin 24-25 sentyabr tarixlərində Budapeşt şəhərində Azərbaycan Respublikası və Macarıstanın mülki aviasiya nümayəndə heyətləri arasında danışıqlar keçirilib. Danışıqlar iki ölkə arasında iqtisadi əməkdaşlıq üzrə Hökumətlərarası Komissiyanın 28 yanvar 2014-cü il tarixli 4-cü iclas Protokoluna uyğun olaraq Macarıstan tərəfinin təşəbbüsü ilə təşkil edilib. Danışıqlarda "Azərbaycan Hava Yolları" QSC-nin, "Wizz Air" aviaşirkətinin, Azərbaycan Respublikasının Macarıstandakı Səfirliyinin, eləcə də Macarıstanın Azərbaycan Respublikasındakı Səfirliyinin təmsilçiləri iştirak etmişlər;

- 14-15 oktyabr 2014-cü il, Bakı şəhəri: Vyetnamın aviasiya administrasiyası ilə danışıqlar. Danışıqların gedişində Tərəflər Azərbaycan Respublikası Hökuməti ilə Vyetnam Sosialist Respublikası Hökuməti arasında Hava əlaqəsi haqqında Saziş layihəsini müzakirə etmişlər;

- 28 noyabr 2014-cü il, İstanbul şəhəri: Azərbaycan Respublikası ilə Türkiyə Respublikasının mülki aviasiya administrasiyalarının nümayəndə heyətləri arasında danışıqların keçirilməsi. Danışıqlar Türkiyə tərəfinin təşəbbüsü ilə, iki ölkənin mülki aviasiya administrasiyaları arasında qabaqcadan əldə olunmuş razılıq əsasında təşkil edilib. Dostluq şəraitində keçirilən danışıqların gedişində nümayəndə heyətlərinin üzvləri hava nəqliyyatının fəaliyyəti ilə bağlı məsələləri və onun inkişaf perspektivlərini müzakirə etmişlər. Danışıqların nəticələri üzrə nümayəndə heyətlərinin rəhbərləri tərəfindən Azərbaycan Respublikası ilə Türkiyə Respublikası arasında hava əlaqəsi ilə bağlı məsələləri tənzimləyən, həmçinin iki ölkənin təyin olunmuş aviaşirkətlərinə əməkdaşlıq üçün əlavə imkanlar verən Protokol imzalanıb;

- Budapeşt şəhərinə yüksək səviyyəli səfər çərçivəsində 2014-cü il noyabrın 11-də Azərbaycan Respublikası Hökuməti ilə Macarıstan Hökuməti arasında Hava əlaqəsi haqqında Saziş imzalanıb.

“Aviasiya təhlükəsizliyi üzrə Dövlət Proqramı”nın və “Aviasiya təhlükəsizliyinin təmin edilməsi Qaydaları”nın təsdiq edilməsi haqqında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2012-ci il 24 aprel tarixli 613 nömrəli Fərmanından irəli gələn tələbləri yerinə yetirmək məqsədi ilə Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti tərəfindən mülki aviasiya sahəsinə aid bir sıra mühüm qərarlar qəbul edilib:

1) “Hava gəmilərinin yoxlanılması və onlara baxış keçirilməsi Qaydası”nın təsdiq edilməsi barədə” 2014-cü il 30 yanvar tarixli 29 nömrəli Qərar (sözügedən Fərmanın 3.1.7-ci yarımbəndinin icrasına dair);

2) “Aviasiya təhlükəsizliyi xidməti personalının geyim formasının təsviri və geyim forması ilə təchiz edilməsi Qaydası”nın təsdiq edilməsi barədə” 2014-cü il 14 fevral tarixli 45 nömrəli Qərar (Fərmanın 3.1.14-cü yarımbəndinin icrasına dair);

3) “Aviasiya təhlükəsizliyi sahəsində personalın hazırlığı üzrə Milli Proqram”ın təsdiq edilməsi barədə” 2014-cü il 10 aprel tarixli 100 nömrəli Qərar (Fərmanın 3.1.4-cü yarımbəndinin icrasına dair);

4) “Sərnişinlərə, onların əl yükü və baqajlarına baxış keçirilməsi Qaydası”nın təsdiq edilməsi barədə” 2014-cü il 10 iyul tarixli 226 nömrəli Qərar (Fərmanın 3.1.8-ci yarımbəndinin icrasına dair);

5) “Liter reyslərinin həyata keçirilməsi Qaydası”nın təsdiq edilməsi barədə” 2014-cü il 31 iyul tarixli 265-9 nömrəli Qərar (Fərmanın 3.1.5-ci yarımbəndinin icrasına dair);

6) “Havada və yerdə olan hava gəmilərinin təhlükəsizliyi üzrə tədbirlərin həyata keçirilməsi Qaydası”nın təsdiq edilməsi barədə” 2014-cü il 24 dekabr tarixli 398-12 nömrəli Qərar (Fərmanın 3.1.6-cı yarımbəndinin icrasına dair);

7) “Hava gəmisində silahın daşınması Qaydası”nın təsdiq edilməsi barədə” 2014-cü il 30 dekabr tarixli 409 nömrəli Qərar (Fərmanın 3.1.10-cu yarımbəndinin icrasına dair).

Bununla yanaşı, Azərbaycan Respublikası Prezidenti tərəfindən 2014-cü il 29 oktyabr tarixdə “Azərbaycan Respublikası Hökuməti ilə Aviasiya və Hava Məkanından İstifadə üzrə Səlahiyyətli Nümayəndələrin Dövlətlərarası Şurası

arasında onun Azərbaycan Respublikası ərazisində yerləşməsi şərtləri haqqında Saziş”i imzalamaq səlahiyyətinin verilməsi barədə” 800 nömrəli Sərəncam imzalanıb.

Azərbaycan Respublikasının aviaşirkətlərində və mülki aviasiya sahəsində fəaliyyət göstərən müəssisələrdə uçuşların təhlükəsizliyinə, Azərbaycanın mövcud aviasiya qaydalarına əməl edilməsinə, habelə hava gəmilərinin uçuşlara yararlığının təmin edilməsinə nəzarətin gücləndirilməsi məqsədilə Uçuşların təhlükəsizliyinə nəzarət şöbəsi tərəfindən təsdiq edilmiş plana uyğun olaraq müvafiq sahələrdə müfəttiş yoxlamaları həyata keçirilmişdir.

Uçuşların təhlükəsizliyi üzrə müfəttişlərin ixtisaslarının artırılması sahəsində 2014-cü il ərzində vəzifə ödəlikləri üzrə ölkədaxili və xarici hazırlıq kurslarında iştirak edilmişdir.

Aviasiya personalına şəhadətnamələrin verilməsi, etibarlılıq müddətinin uzadılması və Beynəlxalq Mülki Aviasiya haqqında Konvensiyaya qoşulmuş digər dövlətlər tərəfindən verilmiş şəhadətnamələrin tanınması sahəsində mütəmadi işlər aparılmışdır.

Azərbaycanın beynəlxalq aeroportlarına müntəzəm uçuşlar yerinə yetirən xarici dövlətlərə məxsus hava gəmilərində qanunvericilikdə nəzərdə tutulmuş qaydada müfəttiş yoxlamaları (SAFA - Safety Assessment of Foreign Aircraft) yerinə yetirilmişdir.

Azərbaycan Respublikası ərazisində yerli və xarici aviaşirkətlərə məxsus olan hava gəmilərinin məruz qaldığı aviasiya hadisələrinin və insidentlərinin araşdırılmasında və belə hadisələrin gələcəkdə baş verməsinin qarşısının alınması sahəsində böyük işlər görülmüşdür.

Uçuşların təhlükəsizliyinə nəzarət şöbəsinin müfəttişləri Heydər Əliyev Beynəlxalq Aeroportunda aparılmış yenidənqurma işlərinin bitməsi və onun istismara verilməsi məqsədilə yaradılmış Dövlət Komissiyasının tərkibində fəal iştirak etmişlər.

Hava Hərəkətinin İdarə Edilməsi Mərkəzinin yeni binasında işlərin tamamlanması, yeni avadanlıqlarla təchiz olunması və struktur dəyişikliklərinin başa çatması ilə əlaqədar Mərkəzdə şöbənin müfəttişləri tərəfindən sertifikatlaşdırma qaydalarına uyğun olaraq müfəttiş yoxlamaları həyata keçirilmişdir.

Müvafiq Tədbirlər Planına uyğun olaraq 2014-cü ildə Aviasiya təhlükəsizliyi şöbəsi tərəfindən mülki aviasiya subyektlərində aviasiya təhlükəsizliyinin təmini üzrə 8 audit, 29 müfəttiş yoxlaması keçirilmişdir.

Uçuşların təhlükəsizliyinə nəzarət sahəsində Azərbaycan Respublikasında fəaliyyət göstərən aviaşirkətlərdə uçuşların təhlükəsizliyini təmin etmək məqsədilə təsdiqlənmiş plana uyğun olaraq uçuşqabağı və uçuş zamanı müvafiq yoxlamalar həyata keçirilib. Sözügedən yoxlamalar zamanı aşkar edilmiş çatışmazlıqların aradan qaldırılması üzrə ciddi tədbirlər görülüb. Bununla yanaşı, Azərbaycan Respublikasına uçuşlar həyata keçirən xarici aviaşirkətlərin təyyarələrində uçuşların təhlükəsizliyi ilə bağlı yoxlamalar keçirilərək aşkar olunmuş nöqsanlarla bağlı istismarçılara tövsiyələr verilib. Azərbaycan Respublikasında fəaliyyət göstərən yerli istismarçıların istismar sertifikatlarının müddətinin uzadılması və yeni sertifikatların verilməsi, o cümlədən yeni tip hava

gəmilərinin istismara buraxılmasında və istismarda olan hava gəmilərinin uçuşa yararlığına nəzarət sahəsində mühüm işlər görülmüşdür.

Aviasiya personallarının hazırlığına nəzarət, onlara müvafiq şəhadətnamələrin verilməsi və etibarlılıq müddətinin uzadılması sahəsində işlər müvəffəqiyyətlə davam etdirilir.

Beynəlxalq Mülki Aviasiya Təşkilatının (ICAO) "Uçuşların təhlükəsizliyinin davamlı audit-monitorinqi üzrə universal Program"ının (USOAP CMA) işində iştirak üzrə "Azərbaycan Respublikası ilə Beynəlxalq Mülki Aviasiya Təşkilatı (BMAT-ICAO) arasında Universal Təhlükəsizliyə Nəzarət üzrə Audit Programının Davamlı Monitorinq Yanaşması ilə əlaqədar Anlaşma Memorandumu"nın imzalanmaya hazırlanması ilə bağlı prosedurların həyata keçirilməsi davam etdirilib. Auditlər müvəffəqiyyətlə nəticələnsə də, hesabatlarda bəzi tövsiyələr yenidən təkrar edilib. Bu tövsiyələr əsas etibarilə DMAA strukturunun təkmilləşdirilməsini, maddi təminatın yaxşılaşdırılmasını, müfəttişlərin uçuş fəaliyyəti ilə bağlı ödəmələrinin şəffaflığının təmin edilməsini əks etdirir. Bu, korrupsiya ilə mübarizədən və etik amillərdən irəli gəlir.

Mülki aviasiya sahəsini əhatə edən "Azərbaycanın Aviasiya Qaydaları"nın bölmələrini və Təlimatları beynəlxalq standartlara uyğunlaşdıraraq yenidən təsdiq edildikdən sonra aviaşirkətlərdə tətbiqi davam etdirilmişdir.

İl ərzində bütün uçuş heyətlərindən (ekipaj üzvlərindən) imtahan qəbul edilmiş və beynəlxalq nümunələrə uyğun 225 yeni şəhadətnamə verilmişdir.

Hava daşımalarının satışı və bronlaşdırılması fəaliyyəti ilə məşğul olan 73 müəssisəyə Uyğunluq Sertifikatları verilib (sertifikatların qüvvədə olma müddətinin uzadılması da daxil olmaqla).

16 hava gəmisinə Dövlət Qeydiyyatı haqqında Sertifikat verilib.

DMAA-nın inzibati şöbələrində işçiləri aviasiyanın müxtəlif sahələri üzrə ixtisaslarını artıraraq 38 beynəlxalq sertifikat almışlar.

Azərbaycan Respublikasının "Dövlət rüsumu haqqında" Qanununun 29.14-cü və 29.15-ci maddələrinə əsasən, sertifikatlaşdırma fəaliyyəti və icazələrin rəsmiləşdirilməsi müqabilində 11 ay ərzində dövlət büdcəsinə 1506650,20 manat rüsum (2014-cü ilin yekununa görə gözlənilən vəsait – 1643618 manat) keçirilmişdir ki, bu da DMAA aparatının illik saxlanılma xərclərindən 76% (931279 manat) çoxdur.